

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ త్ర్యశీతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ త్ర్యశీతితమః సర్గః ॥

భరతస్య సమ్మత్యా శ్రీరామస్య రాజసూయయజ్ఞకరణవిషయకవిచారతో
వినివృత్తిః

తచ్చుత్వా భాషితం తస్య రామస్యాక్లిష్టకర్మణః |
ద్వాఃస్థః కుమారావాహూయ రాఘవాయ న్యవేదయత్ || 7.83.1 ||

దృష్ట్వా తు రాఘవః ప్రాప్తావృభౌ భరతలక్ష్మణౌ |
పరిష్వజ్య తతో రామో వాక్యమేతదువాచ హ || 7.83.2 ||

కృతం మయా యథా తథ్యం ద్విజకార్యమనుత్తమం |
ధర్మసేతుమథో భూయః కర్తుమిచ్ఛామి రాఘవౌ || 7.83.3 ||

అక్షయశ్చావ్యయశ్చైవ ధర్మసేతుర్మతో మమ |
ధర్మప్రవచనం చైవ సర్వపాపప్రణాశనం || 7.83.4 ||

యువాభ్యామాత్మభూతాభ్యాం రాజసూయమనుత్తమం |
సహితో యష్టుమిచ్ఛామి తత్ర ధర్మస్తు శాశ్వతః || 7.83.5 ||

ఇష్ట్వా తు రాజసూయేన మిత్రః శత్రునిబర్హణః |
సుహుతేన సుయజ్ఞేన వరుణత్వముపాగమత్ || 7.83.6 ||

సోమశ్చ రాజసూయేన ఇష్ట్వా ధర్మేణ ధర్మవిత్ |
ప్రాప్తశ్చ సర్వలోకేషు కీర్తిం స్థానం చ శాశ్వతం || 7.83.7 ||

అస్మిన్నహని యచ్ఛ్రేయశ్చింత్యతాం తన్నయా సహ |
హితం చాయతియుక్తం చ ప్రయతౌ వక్తుమర్హథః || 7.83.8 ||

శ్రుత్వా తు రాఘవస్యైతద్ వాక్యం వాక్యవిశారదః |
భరతః ప్రాంజలిర్భూత్వా వాక్యమేతదువాచ హ || 7.83.9 ||

త్వయి ధర్మః పరః సాధో త్వయి సర్వా వసుంధరా |
ప్రతిష్ఠితా మహాబాహో యశశ్చామితవిక్రమ || 7.83.10 ||

మహీపాలాశ్చ సర్వే త్వాం ప్రజాపతిమివామరాః |
నిరీక్షంతే మహాత్మానం లోకనాథం యథా వయం || 7.83.11 ||

పుత్రాశ్చ పితృవద్ రాజన్ పశ్యంతి త్వాం మహాబల |
పృథివ్యా గతిభూతోఽసి ప్రాణినామపి రాఘవ || 7.83.12 ||

స త్వమేవంవిధం యజ్ఞమాహర్తాసి కథం నృప |
పృథివ్యాం రాజవంశానాం వినాశో యత్ర దృశ్యతే || 7.83.13 ||

పృథివ్యాం యే చ పురుషా రాజన్ పౌరుషమాగతాః |
సర్వేషాం భవితా తత్ర సంక్షయః సర్వకోపజః || 7.83.14 ||

సర్వం పురుషశార్దూల గుణైరతులవిక్రమ |
పృథివీం నార్హసే హంతుం వశే హి తవ వర్తతే || 7.83.15 ||

భరతస్య తు తద్ వాక్యం శ్రుత్వామృతమయం యథా |
ప్రహర్షమతులం లేభే రామః సత్యపరాక్రమః || 7.83.16 ||

ఉవాచ చ శుభం వాక్యం కైకేయ్యానందవర్ధనం |
ప్రీతోఽస్మి పరితుష్టోఽస్మి తవాద్య వచనేఽనఘ || 7.83.17 ||

ఇదం వచనమక్లిబం త్వయా ధర్మసమాగతం |
వ్యాహృతం పురుషవ్యాఘ్ర పృథివ్యాః పరిపాలనం || 7.83.18 ||

ఏష్యదస్మదభిప్రాయాద్ రాజసూయాత్ క్రతూత్తమాత్ |
నివర్తయామి ధర్మజ్ఞ తవ సువ్యాహృతేన చ || 7.83.19 ||

లోకపీడాకరం కర్మ న కర్తవ్యం విచక్షణైః |
బాలానాం తు శుభం వాక్యం గ్రాహ్యం లక్ష్యణపూర్వజ |
తస్మాచ్ఛ్రుణోమి తే వాక్యం సాధు యుక్తం మహాబల || 7.83.20 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే త్ర్యశీతితమః సర్గః ||